

Kaja Kivisikk, Heli Prii, Kätlin Vainola, Elina Sildre

Eesti keele töövihik

3. klassile

II osa

Selle töövihiku omanik on

 maurus

LAHKED LEIUTAJAD

Jälle koolis

1. Kohtumisbingo. Kuidas vaheaeg möödus?

- Loe kastides olevad laused läbi.
- Liigu klassis ringi ja küsitle kaaslast. Otsi lapsi, kes saavad väitele jaatavalt vastata.
- Kui saad kelleltki jaatava vastuse, siis kirjuta ruutu selle lapse nimi.
- Kui kõik ruudud on täidetud, hüüa „Bingo!“. Kui võimalik, kirjuta iga nime üks kord. Enda nime võid ka kirjutada.

TA KÜLASTAS JÕULUVAHEAJAL OMA VANAVANEMAIID.	TA LUGES JÕULUVANALE LUULETUST.	TA MÄNGIS VAHEAJAL TOAS.	TA OLII VAHEAJAL PALJU ÕUES.
TAL OLII KODUS PÄRIS KUUSK.	TA KÜPSETAS PIPARKOOKE.	TA VALMISTAS KAARTE.	TAL KÄIS VAHEAJAL KÜLALISI.
TA KÄIS VAHEAJAL TRENNIS.	TA OOTAS KOOLITULEKUT.	TA KÄIS VAHEAJAL KINOS.	TA TEAB, KUIDAS ÕNNETINA VALATAKSE.
TA VAATAS UUSAASTAÖÖL ILUTULESTIKKU.	TAL OLII VAHVA VAHEAEG.	TA LUGES VAHEAJAL RAAMATUID.	TA SÕI JÕULULAUAS VERIVORSTI.

2. Leia pliatsilt kuus erinevat sõna.

Sõna	Sõnas on		
	tähti	häälikuid	silpe

- Moodusta nendest sõnadest soovilause.

3. Kirjuta leitud sõnad uuesti ning jaota häälikud õigetesse lahtritesse.

Sõna	Sõnas olevad		
	täishäälikud	suluta kaashäälikud	sulghäälikud
<i>näiteks</i>	<i>ä, i, e</i>	<i>n, s</i>	<i>t, k</i>

4. Lisa puuduvad tähed ja saad laused, mis sobivad jutuga „Jälle kooli“.

.....st.....sime r.....h.....t.....lt kl.....ss.....s, k.....p.....t.....j..... V.....ll.....m
s.....r..... r.....m.....t.....k.....st.....g..... s.....s.....n.....s.

Lausest puudusidhäälikud. Lauses on sõna.

.....as.....is oli uusi häi.....uturaama.....ui.....,arasja.....u tea.....me-
.....eo.....eid ja i.....asu.....usei..... mälumä.....gu.....e raama.....ui.....

Lausest puudusidhäälikud. Lauses on sõna.

Teeme koos!

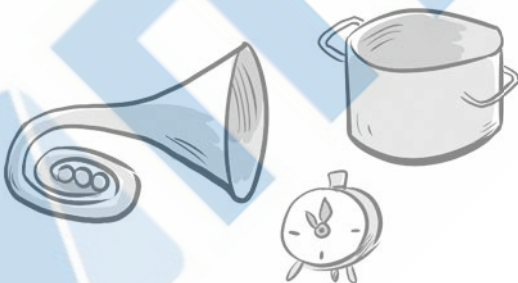
5. Rühmatöö. Jagunege kuni kuueliikmelisteks rühmadeks. Nimetage tegevus. Need, kes seda eile tegid, tõstavad käe. Värvige vastav arv kastikesi.

Vaatasin perega televiisorit.						
Käisin trennis.						
Lugesin raamatut.						
Käisin muusikakoolis.						
Jalutasin koeraga.						
Mängisin arvutimänge.						
Tegin koduseid toimetusi.						
Käisin kinos.						
Küpsetasin pannkooke.						
Koristasin oma tuba.						
Kirjutasin sõbrale kirja.						
Helistasin sõbrale.						

- Värvige oma rühma kõige populaarsem tegevus punaseks, kõige eba populaarsem siniseks.

6. Jutulinna lapsed leiutasid sel kuul mitmeid erinevaid esemeid. Vaata pilte ja kirjuta, mida keegi võis pildil olevatest asjadest teha.

Tähestikuline järjekord

7. Kirjuta puuduvad suur- ja väiketähed.

A.....b Ccd F.....h I..... Kk
L.....mn O..... R..... Ss
Tt V..... Ö.....äxy

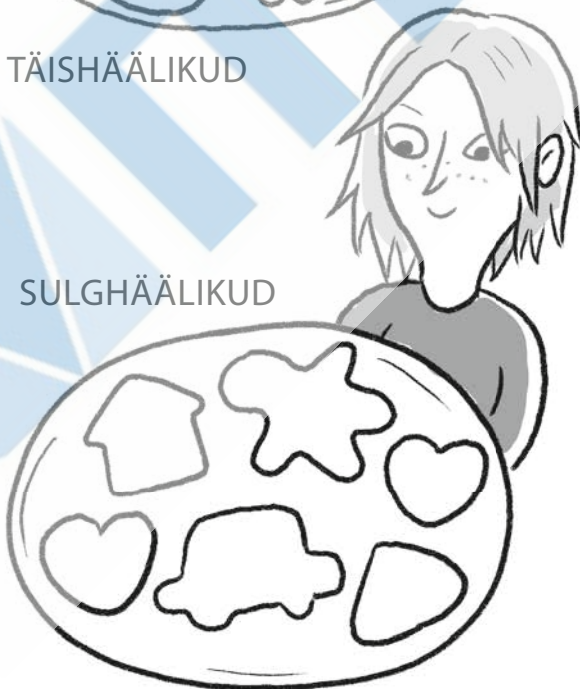
8. On aeg viimased piparkoogid laiali jagada. Kirjuta piparkookidele õiged tähed.

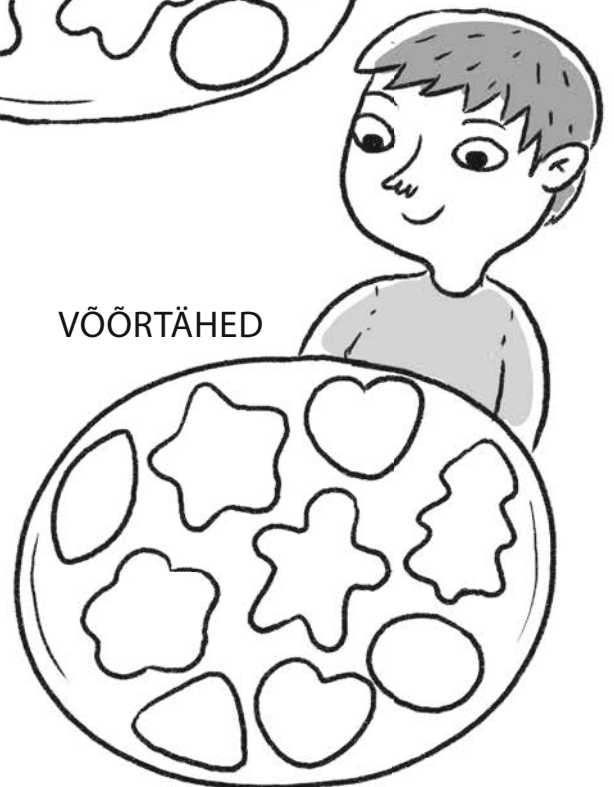
TÄISHÄÄLIKUD

SULUTA KAASHÄÄLIKUD

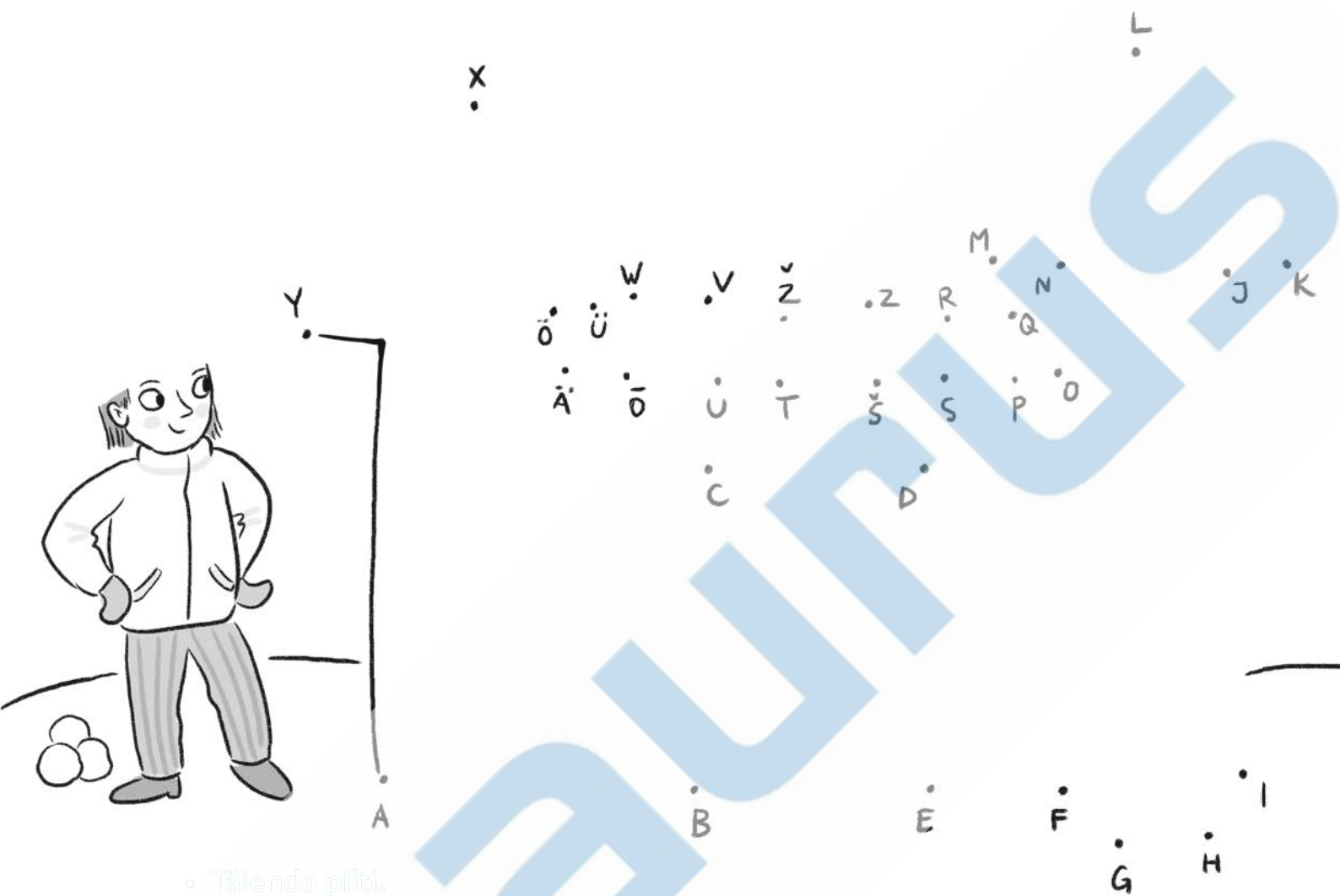

SULGHÄÄLIKUD

VÖÖRTÄHED

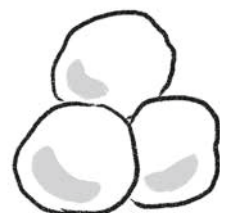
9. Ühenda tähed tähestikulises järjekorras.

• Täienda pilti.

1. Joonista lapsele kaela sall.
2. Värvige see triibuliseks.
3. Joonista lapsele pähe tuttmüts.
4. Värvige müts igihaljaste puude värvi.

10. Tõmba joon ümber nendele täheridadele, mis on õiges tähestikulises järjekorras.

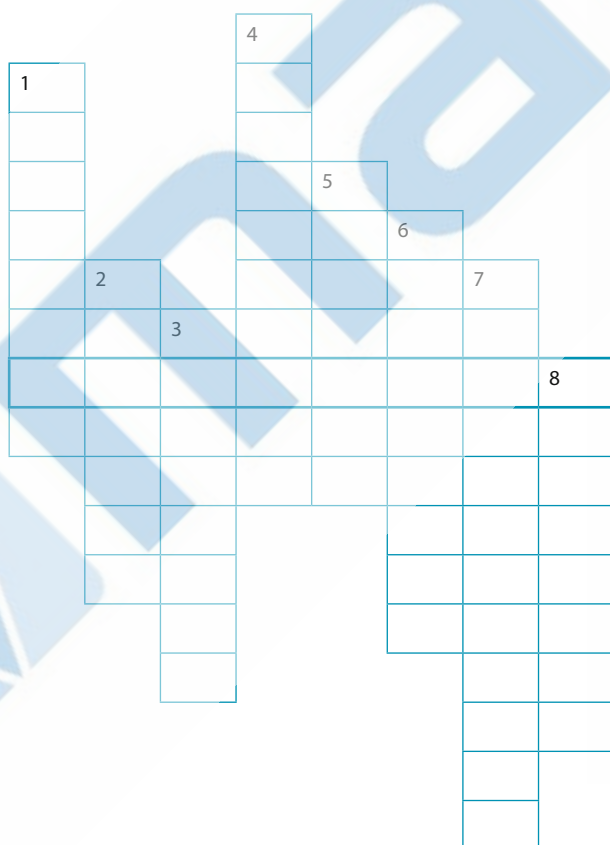
11. Ühe Jutulinna kunstiringi õpilaste nimekiri on sassi läinud.

- Kõigepealt pane laste eesnimed tähestikulisse järjekorda. Seejärel pane ka perekonnanimed tähestikulisse järjekorda.
- Saad teada, mis on laste nimed tegelikult.

	Eesnimed	Perekonnanimed
Anna Anton
Saara Kala
Mattias Mäe
Timm Vilep
Karl Aaron
Luisa Lepp
Peep Pähklikägi
Paula Pähkel

12. Kui asetad lindude nimetused ristsõnasse tähestikulises järjekorras, saad teada jaanuarikuu rahvapärase nimetuse.

urvalind, künnivares, jäälind, ohakalind, leevike, hallhani, käbilind, puukoristaja

- Uuri, millised neist lindudest on rändlinnud.

Proua Kohv ja härra Tee

13. Tee õige vastusega täht värviliseks.

a. Mis on proua Kohvi e-posti aadress?

- T Kohv.kohv@gmail.com
- U Kohv@mail.ee
- V Kohv.kohv@mail.ee

b. Kus istuvad proua Kohv ja härra Tee?

- D Kahekesi diivanil
- E Teine teisel pool lauda
- F Kõrvaltubades

c. Mida palus proua Kohv härra Teel teha?

- P Endale külla tulla
- R Oma arvuti ära parandada
- S Mitte enam öösiti norsata

d. Proua Kohvil on ...

- S ... kurk haige.
- T ... nohu.
- U ... köha.

e. Proua Kohv ...

- J ... vihastas.
- K ... hakkas naerma.
- L ... hakkas nutma.

f. Mida tegi selle peale härra Tee?

- U Jooksis proua Kohvi lohutama.
- V Hakkas preili Kakaoga kirju vahetama.
- Ö Saatis proua Kohvile e-kirja.

g. Mis on härra Tee e-posti aadress?

- S Tee.tee@mail.ee
- T Teekann@mail.ee
- U Tee@gmail.com

- Kirjuta värvilised tähed joonele. Saad kokku ühe tähtsa tegevuse, mis on oluline nii suurtele kui ka väikestele.

See on _____

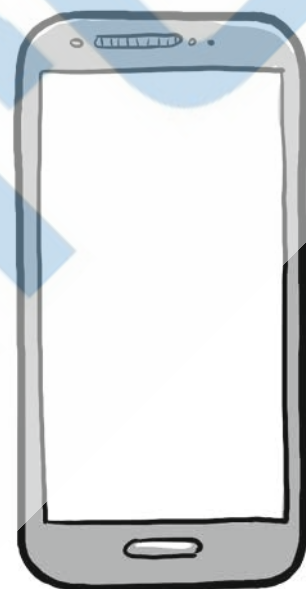
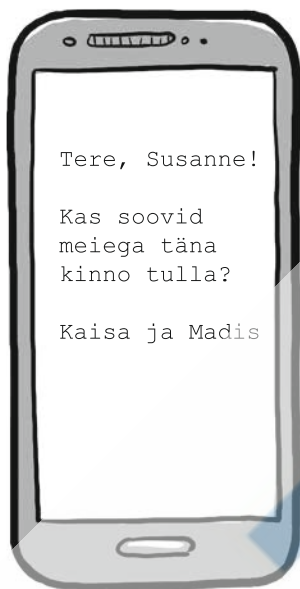

Saadame sõnumeid

14. Mõtle välja ja joonista emotikone, mida kasutad oma sõnumites. Võid kasutada nii tähti kui ka numbreid.

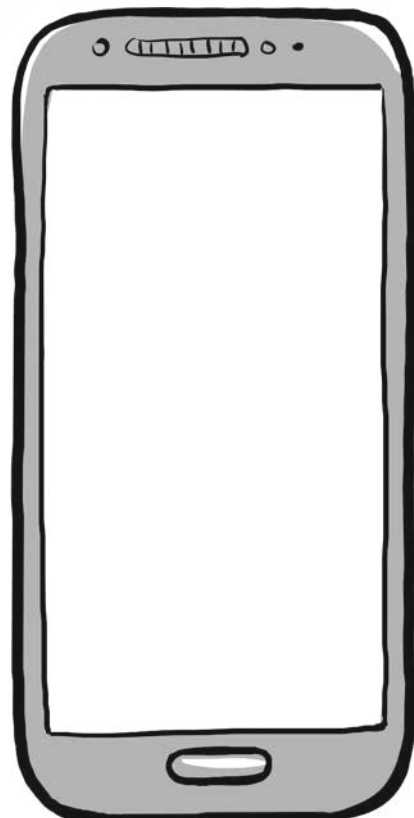
15. Kaisa ja Madis kutsuvad Susannet kinno. Vasta Susanne eest.

- Susanne ei saa minna
- Susanne saab minna

16. Vali üks teema ja kirjuta sõnum.

- Kirjuta emale sõnum, et jääd kojutulekuga hiljaks.
- Kirjuta sõbrale sünnipäevatervitus.
- Teata pinginaabrile, et ootad teda õues.

17. Võrdle enda ja kahe klassikaaslase mobiiltelefoni kasutamise harjumusi. Kirjuta tabelisse laste nimed ja märgi vastused ristikesega.

- Koosta ise paar küsimust telefoni kasutamise kohta. Kirjuta need tabelisse.

Küsimus	Nimi		
Kas sul on telefon alati koolis kaasas?			
Kas sa lülitad telefoni tundide ajaks välja või paned hääletuks?			
Kas sa otsid telefoni abil infot?			
Kas sa saadad telefoniga sõnumeid?			
Kas sa pildistad telefoniga?			
Kas sa mängid telefonis mängu?			

- Kirjuta, milliseid sõnu sinu kaaslased mobiiltelefoni kohta kasutavad.

- Paku mobiiltelefoni kohta täiesti uus sõna välja!

Lühendid

18. Värv sõna ja selle lühend sama värvi.

KONTROLLTÖÖ	ÕPIK	AASTA	TÖÖVIHIK	LEHEKÜLG
LK	KT	TK	A	TV
Õ	JUT	LUG	MATEM	ÜL
MATEMAATIKA	LUGEDA	TUNNI-KONTROLL	JUTUSTADA	ÜLESANNE

19. Tõmba õigele lühendile joon ümber.

<i>aasta</i>	a	aas	ast
<i>kilomeeter</i>	klm	km	kmtr
<i>liiter</i>	lt	ltr	l
<i>minut</i>	m	min	mnt
<i>number</i>	n	nr	nmb
<i>vaata</i>	v	vaat	vt
<i>õpilane</i>	õp	õpl	õpil
<i>raamatukogu</i>	raamk	rmtk	rmk

Lühenditega ei maksa liialdada – nii võib tekst muutuda raskesti mõistetavaks.

20. Kas saad aru, mis siia kirjutatud on? Kirjuta tekst ümber ilma lühenditeta.

Oli E, kui ühe 3. kl õpil kl ei helisenud ning ta sisse magas. Kuna tema kool on mitme km kaugusel, sõidab ta sinna rongiga. Kui ta aga rdtj-a jõudis, oli rong juba u 5 min tagasi lahkunud.

Arvutihiir ja keldrihiir

21. Mis jäi loo lugemisel meelde? Märki sobiv variant ristikesega.

a. Kes oli Albert?

- Väike poiss
- Keldrihiir
- Arvutihiir

b. Kus toimus jutu tegevus?

- Keldris
- Tunnelis
- Peetri toas

c. Kes olid salakäigu uuristanud?

- Alberti vanemad
- Alberti onud ja tädid
- Peeter ja tema sõbrad

d. Albert tahtis teada, ...

- milline on arvutihiir.
- mida Peeter unes nägi.
- millised on Peetri kooliraamatud.

e. Mida näitas keldrihiir arvutihiirele?

- Seda, kuidas teha saltot
- Seda, kui rikas ta on
- Oma uhket kasukat

f. Milline nägi arvutihiir välja?

- Nagu päris hiir
- Nagu väike klahvidega karbike
- Nagu roheline silm

g. Arvutihiir näitas keldrihiirele ...

- tema enda pilti.
- kassi pilti.
- kassi ja hiire pilti.

h. Kujutis arvutiekraanil hakkas ...

- kiiresti kasvama.
- hiirt taga ajama.
- nurru lööma.

i. Keldrihiir ...

- asus pildiga võitlusesse.
- põgenes kiiruga.
- palus arvutihiirelt vabandust.

j. Milline vanasõna sobib looga?

- Magavale kassile hiir suhu ei jookse.
- Tasa sõuad, kaugele jõuad.
- Parem karta, kui kahetseda.

Virmalised

22. Selgita oma sõnadega.

Pakaseline talv – _____

Põrutas jalad puhtaks – _____

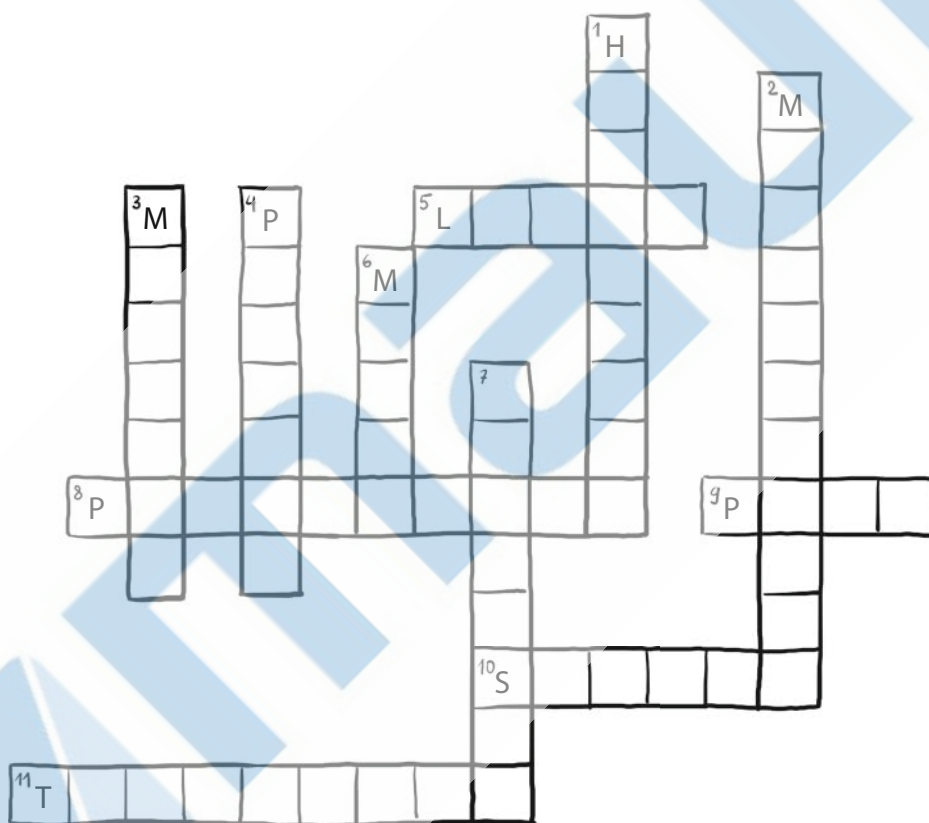
Hakkas mühinal kasvama – _____

Pani suu vett jooksuma – _____

Vait nagu hiir – _____

- Koostage koos paarilisega lauseid, kus kasutate harjutuses trükitud sõnu.

23. Leia lugemispalast sobivad väljendid.

PAREMALE

5. Tasane
8. Väga külm
9. Katel
10. Jäi magama
11. Keerutasid

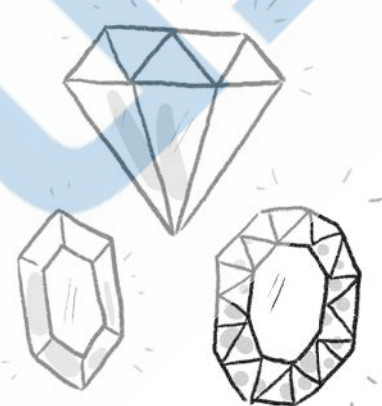
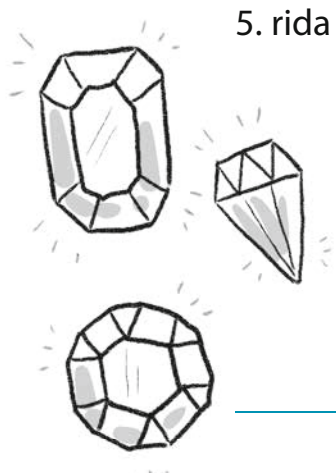
ALLA

1. Elusolend
2. Suurt kasvu mees
3. Kiiresti
4. Trampis
6. Teisele
7. Hõiksid

24. Kirjuta teemantluuletus. Teema vali ise. Selleks võib olla talv, lumi, jää, suusad vms.

Juhis

1. rida – üks nimisõna, millest või kellest luuletuses kirjutad.
2. rida – kaks omadussõna. Nendega kirjeldad, millest või kellest luuletuses juttu on.
3. rida – kolm tegusõna.
4. rida – neljast sõnast koosnev lause, see on kokkuvõtte luuletuse sisu kohta.
5. rida – üks nimisõna, mis kordab luuletuse mõtet.

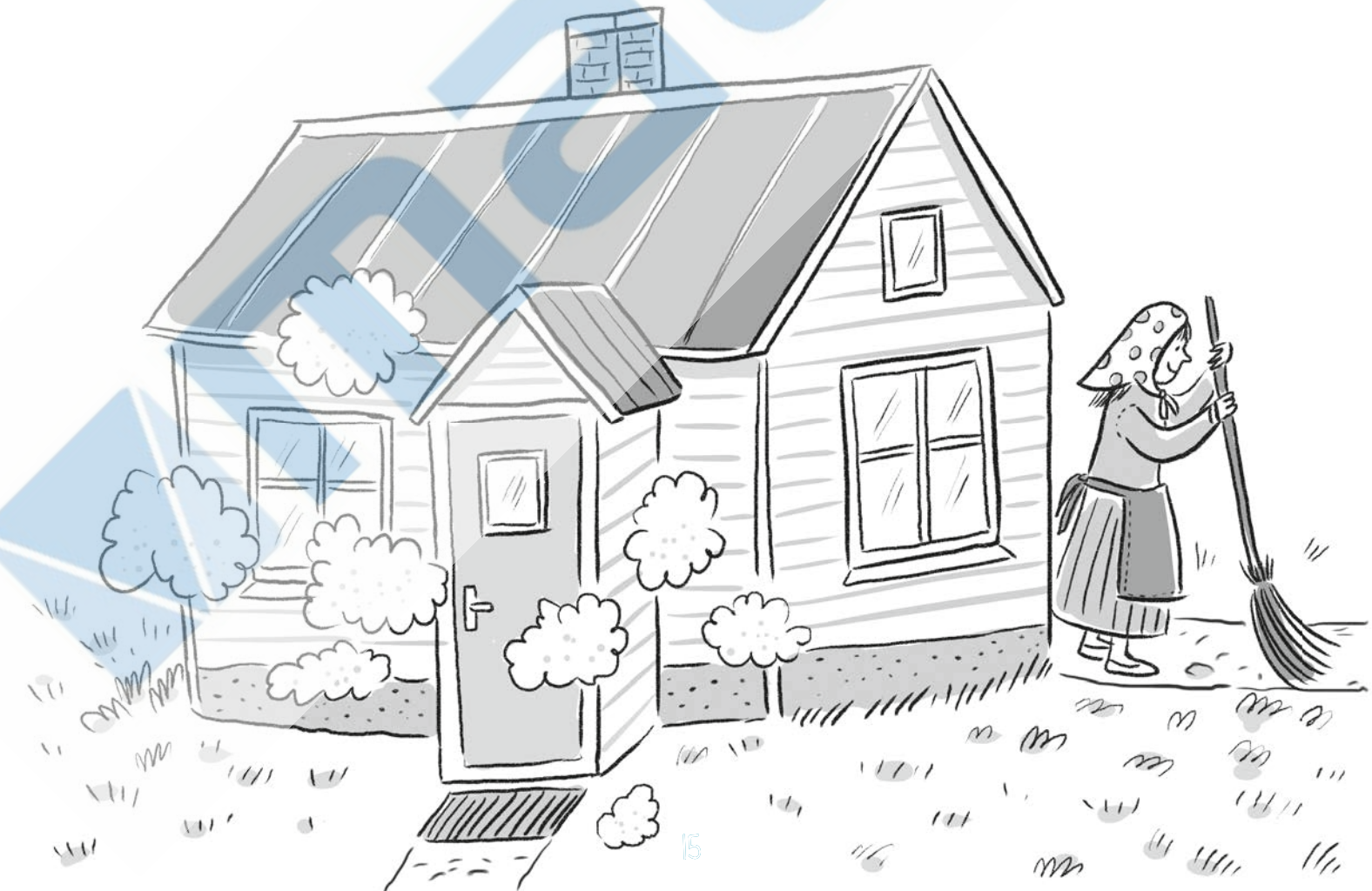

Härmatis
Valge, sädelev
Üllatume, imetleme, puudutame
Loodus on nagu muinasjutt
Ilu

- Vaheta nüüd paarilisega töövihik. Joonista paarilise luuletuse juurde sobiv pilt.

25. Värvilise kastike mõistatuse ja vastuse ees sama värvil.

☐ Laut lambaid täis, kerapeaga oinas keskel?	☐ Kaste
☐ Ilma jaluta käib, ilma tiivuta lendab?	☐ Lumesadu
☐ Noorik nutab nurga taga?	☐ Lumi
☐ Hobu hirnub Hiiumaal, hääl kuulda meie maal?	☐ Pilv
☐ Pikem kui kirikutorn, peenem kui karjavits?	☐ Rahe
☐ Helmeid täis heinamaa, noppima ei lähe ükski?	☐ Tuisk
☐ Org täis, mägi täis, aga peosse ei saa?	☐ Tuul
☐ Haavleid kõik maailm täis, kütti pole kusagil?	☐ Tähed ja kuu
☐ Õues mäena, toas veena?	☐ Udu
☐ Soomemaal raiutakse puid, laastud lendavad siia?	☐ Vihm
☐ Eit pühib toa taga, tolm keerutab ukse ees?	☐ Äike

Sulghäälik omasõnade ja võõrsõnade alguses

26. Kirjuta lünka sobiv sulghäälik (g, b, d, k, p või t).

.....imedatelalveõhtutel on meieerelombeks istuda elutoa
.....iivanil ningoosoominot mängida või ühiselteleristõnevaid
.....okumentaalfilme vaadata.änu selleleeame nüüd, millisel maal on
valitsejakseiser ning milline näeb väljaeiser. See onuumaveealli-
kas,usuristid supelda armastavad. Mõnikord aga vaatame
.....õnevaidriminulle, kusõikättesaadudurjategijadannak-
seongi. Ühel õhtul vaatasimeaasõnevikku. Sealõgenes
.....orrakaitsjate eest üksurikael. Pärast filmi oliore lugeda rahulikku
raamatut. See rääkiselfiinidest jaingviinidest.

27. Uuri, mida need sõnad tähendavad. Paiguta sõnad õiges vormis sobi- vasse lünka.

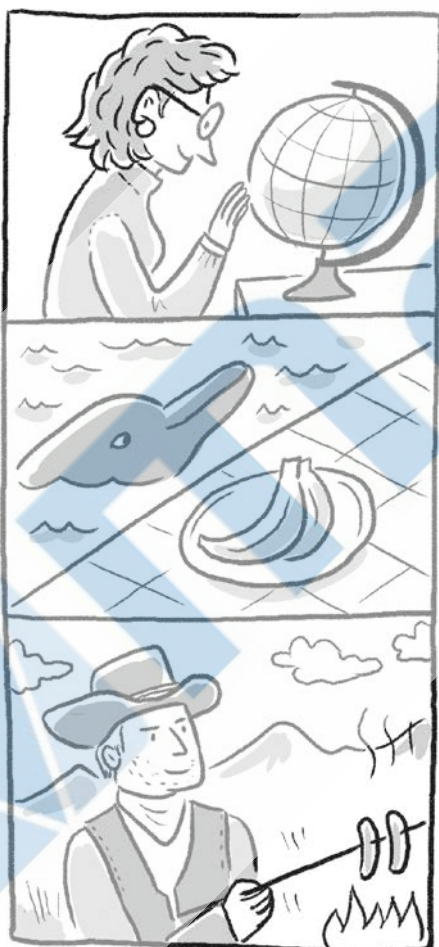
**beež, betoon, geniaalne, gondel, guljašš, klarnet,
klooster, plombiir, turist, trahv**

See on lihtsalt plaan.
Kui külastate Itaaliat, minge kindlasti sõitma.
Kas sulle maitseb ungari rahvusroog ?
See ehtis on valatud
Armastan väga süüa.
Saime endile väikese kassipoja.
Oled sa käinud Pirita ?
Minu onu Ott mängib orkestris
Suviti kohtab Tallinna vanalinnas palju
Onu Marko sai vales kohas parkimise eest

28. Kirjuta lünka sobiv sulghäälik. Ühenda sõna tähendusega. Vajaduse korral otsi abi sõnaraamatust või internetist.

aam	spordiriietus
ensiin	hea käitumisega naisterahvas
loobus	vahustatud munavalgest koogike
attel	näojumestus
esee	kuni 10 m pikkune vaalaline
ressipüksid	äge viirushaigus
iid	mootorikütus
elfiin	suure suhkrusisaldusega puuvili
ripp	maakera mudel
rimm	ekskursioonijuht

29. Koosta iga pildi kohta kolm küsimust.

1.
2.
3.
1.
2.
3.
1.
2.
3.

Mis mulle meeldib?

30. Meie ümber on nii palju toredat! Mõttele ja kirjuta.

Üks ilus paik sinu kodukohas	
Üks tegevus, mis sul hästi välja tuleb	
Lemmik-aastaaeg	
Üks kallis inimene	
Üks sõbralik sõna	
Üks unistus	

31. Lõpeta laused nii, et tekiks jutuke. Kasuta ka meeldivaid omadussõnu.

.....

Mulle meeldis hommikul see, et

.....

Kooliteel nägin

.....

Minu koolimajas oli

.....

Tundsin, et

Pärast tunde

.....

Õhtul aga

.....

- Lisa oma jutule pealkiri.

Miks vana aja portfellid kiiresti kulusid

32. Märki ristikesega sobiv lause lõpp.

a. Vanasti käisid lapsed koolis ...

- ranitsaga.
- kilekotiga.
- portfelliga.

b. Portfelligil oli lukke ...

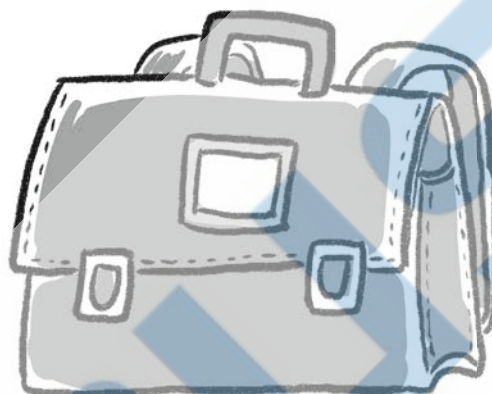
- üks-kaks.
- kaks-kolm.
- kolm-neli.

c. Portfellid ei meeldinud ...

- lastele.
- emadele.
- arstidele.

d. Portfellidega võis ka ...

- korvpalli mängida.
- torni ehitada.
- mäest alla lasta.

33. Loe vastuseid ja koosta küsimused.

1. _____

Vana aja lapsed käisid koolis portfellidega.

2. _____

Nad kandsid oma koolikotti tavaliselt parema käega.

3. _____

Koolis panid lapsed õppetarbed koolipingi sahtlisse.

4. _____

Portfell riputati sangapidi pingi küljes oleva nupu otsa.

Tuleta meelde mitmuse reegel. Ühenda lauseosad sobivaks tervikuks.

Sõna, mis on ainsuses,

kirjutame lõppu *d*.

Sõna, mis on mitmuses,

tähendab kahte või enamat eset või olendit.

Kui sõna on mitmuses,

tähendab ühte eset või olendit.

34. Mis on koolikotis? Kirjuta tabelisse sõna ainsuses ja mitmuses. Tähista mitmuse tunnus *d* värviliselt.

Üks/ainsus	Mitu/mitmus
<i>vihik</i>	<i>vihikud</i>

35. Koosta nende sõnadega liitsõnu.

kott

värvid

ilm
